

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO STEBĖSENOS KOMITETO, SUDARYTO ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO 2014 M. SPALIO 2 D. ĮSAKYMU NR. 3D–685, POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2024 kovo 5 d. Nr. 8D-95 (5.50 E)

Vilnius

Posėdis įvyko 2024 m. vasario 20 d. 10.00–10.40 val., MS *Teams*.

Posėdžio pirmininkas – Kęstutis Navickas, žemės ūkio ministras, komiteto pirmininkas.

Posėdžio sekretorė – Gintarė Bevainienė, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos (toliau – Ministerija) Europos Sąjungos reikalų ir paramos politikos departamento Europos Sąjungos paramos programų stebėsenos ir vertinimo skyriaus vyriausioji specialistė.

Dalyvavo: Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programos įgyvendinimo stebėsenos komiteto (toliau – Komitetas) nariai, Europos Komisijos, Ministerijos atstovai. Posėdyje dalyvavo 14 Komiteto narių iš 20 (kvorumas yra), dalyvavusių Komiteto narių sąrašas pridedamas (1 priedas).

Posėdžio įrašas yra.

DARBOTVARKĖ:

1. Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programos (toliau – KPP) finansavimo plano keitimo.

2. Dėl sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo de minimis pagalbai reglamento pakeitimo.

Darbotvarkei pritarta bendru sutarimu.

1. **SVARSTYTA.** KPP finansavimo plano keitimas.

Kalbėjo: K. Navickas, A. Rasimienė, A. Svitojus, V. Buivydas, E. Mackevičius.

A. Rasimienė informavo, kad atsižvelgiant į KPP priemonių įgyvendinimo situaciją ir siekiant racionaliai panaudoti likusias KPP lėšas, siūloma perskirstyti lėšas iš priemonių, veiklos sričių, kurias įgyvendinant yra rizika nepanaudoti visų joms skirtų lėšų arba lėšų likučiai (įskaitant baigtuose įgyvendinti projektuose nepanaudotas (sutaupytas) lėšas) yra per maži papildomiems kvietimams teikti paraiškas planuoti. Lėšas siūloma perskirstyti į priemones, veiklos sritis, pagal kurias suplanuoti 2024 m. kvietimai teikti paraiškas siekiant panaudoti KPP priemonių lėšų likučius arba prognozuojamas lėšų trūkumas prisiimtiems įsipareigojimams vykdyti, arba lėšos būtinos siekiant užtikrinti KPP įgyvendinimo užbaigimą bei Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. strateginio plano (toliau – Strateginis planas) įgyvendinimo pradžią. Detalus lėšų perskirstymas ir pagrindimas pateiktas 2 priede. Taip pat informavo apie nedidelį siūlomų lėšų perskirstymo patikslinimą, kuris buvo atliktas išsiuntus medžiagą – šiek tiek daugiau lėšų skiriama priemonei, susijusiai su įsipareigojimais Natura 2000 teritorijose, ir atitinkamai mažiau smulkiems

ūkiams. Patikslinimas atliktas siekiant atitikti pereinamojo laikotarpio nuostatą aplinkosaugai ir klimatui skirti ne mažiau lėšų negu valstybė narė buvo skyrusi iki pratęsiant KPP įgyvendinimo laikotarpį dvejais metais.

A. Rasimienė atkreipė dėmesį, kad KPP finansinio plano pakeitimų bus daugiau, nes programos įgyvendinimo pabaigoje darosi vis aiškesnė KPP įgyvendinimo situacija ir pagal reglamentus 2025 m. neribojamas finansinių pakeitimų skaičius, siekiant subalansuoti valstybių narių finansus ir panaudoti kiek galima daugiau lėšų.

A. Svitojus pasakė, kad Žemės ūkio rūmai aptarė Komitete svarstomus klausimus. Jis pasitiksino, ar lėšos, kurias planuojama perskirstyti, jau yra išleistos, ar dar galima koreguoti lėšų perskirstymą. A. Svitojus pritarė siūlomiems pakeitimams, nes bus remiamos LEADER priemonės, smulkių ūkių konkurencingumo didinimas, taip pat pasakė, kad būtų galima padidinti paramą žinių sklaidos ir informavimo priemonėms. A. Svitojus atkreipė dėmesį, kad paprastai jaunųjų ūkininkų įsikūrimui pritrūksta lėšų, tačiau pagal pateiktus duomenis liko nepanaudoti apie 5 mln. Eur.

A. Rasimienė atsakė, kad mokymų priemonės pradėtos įgyvendinti pagal Strateginį planą, pradėti šių priemonių įgyvendinimą iš KPP nepakaktų esamo lėšų likučio. Jaunųjų ūkininkų paramos priemonėje 5 mln. Eur yra pakankamai nedidelis likutis, atsižvelgiant į tai, kad 2023 m. pradėta įgyvendinti Strateginio plano priemonė, kuriai buvo skirta apie 40 mln. Eur ir jų nepakako visiems pareiškėjams. Pradėti Strateginio plano intervencinių priemonių įgyvendinimą laiku yra labai svarbu norint nepažeisti N+2 taisyklės. Informavo, kad suplanuotas kvietimas 2024 m. teikti paraiškas pagal perdirbimo priemonę, jam skiriant papildomų lėšų šiuo keitimu ir likusias sutaupytas šios priemonės lėšas. Taip pat A. Rasimienė atkreipė dėmesį, kad siūlomu lėšų perskirstymu yra padengiamos nedidelės anksčiau virškontraktuotų lėšų sumos, tačiau didžioji dalis perskirstomų lėšų nėra užkontaktuota ir numatyta 2024 m. kvietimams.

V. Buivydas pasakė, kad jaunieji ūkininkai turi didžiausią kaimo gyvybingumo potencialą, jaunųjų ūkininkų paramai visuomet pritrūkta lėšų. Paskaičiavus pagal vidutinę projekto sumą už 5,5 mln. Eur būtų galima paremti apie 150 jaunųjų ūkininkų projektų. V. Buivydas pripažino, kad laiko projektų įgyvendinimui nėra daug, tačiau prioritetą turėtų būti skiriamas jaunesiems ūkininkams.

E. Mackevičius pasakė, kad Lietuvos pramoninių konfederacijai pagrindinis prioritetą yra perdirbimas ir atkreipė dėmesį, kad reikėtų geriau subalansuoti kvietimų teikti paraiškas laikus. Perdirbimo projektams įgyvendinti reikia daugiau laiko, šiemet suplanuota daug kvietimų teikti paraiškas, todėl iškyla grėsmė, kad lėšos liks nepanaudotos, nes potencialūs pareiškėjai nespės įgyvendinti projektų.

A. Rasimienė pakartojo, kad jaunųjų ūkininkų paramos priemonės finansuojamos iš Strateginio plano, nes buvo svarbu užtikrinti ir Strateginio plano startą. Smulkiųjų ūkių ir jaunųjų ūkininkų paramos priemonės savo turiniu, populiarumu ir svarba yra panašios. Todėl viena iš jų, t. y., parama smulkiems ūkiams kol kas įgyvendinama pagal KPP, siekiant panaudoti kitų priemonių likučius. Dėl perdirbimo priemonių paminėtina, kad kvietimų teikti paraiškas laikai pagal KPP ir Strateginį planą yra derinami. Paantrino, kad ir Ministerija taip pat išvelgia rizikas dėl KPP perdirbimo priemonės galimo lėšų nepanaudojimo, ypač vertinant likusį trumpą laiką projektams įgyvendinti. Tačiau tikimasi, kad paraiškų bus pateikta pakankamai ir bus spėta įgyvendinti perdirbimo projektus laiku.

K. Navickas pasiūlė balsuoti dėl KPP lėšų perskirstymo.

Balsavimas: bendru sutarimu.

NUTARTA (vienbalsiai). Pritarti KPP lėšų perskirstymui tarp priemonių, veiklos sričių ir veiklų ir atitinkamai koreguoti susijusių su finansiniais pakeitimais prioritetų, tikslinių sričių ir priemonių rodiklių pasiekimo iki 2025 m. reikšmes (KPP rodiklių plano pakeitimas). Detalus lėšų perskirstymas ir pagrindimas pateiktas 2 priede.

2. SVARSTYTA. Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo de minimis pagalbai reglamento pakeitimas.

Kalbėjo: K. Navickas, A. Rasimienė.

A. Rasimienė informavo, kad 2023 m. gruodžio 31 d. nustojo galioti 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo de minimis pagalbai, o nuo 2024 m. sausio 1 d. įsigaliojo 2023 m. gruodžio 13 d. Komisijos reglamentas (ES) Nr. 2023/2831 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo de minimis pagalbai. Vienas iš pakeitimų – padidinama de minimis pagalbos suma – ji kiekvienoje valstybėje narėje neviršija 300 000 Eur per bet kurį trejų metų laikotarpį (buvo 200 000 Eur). Atsižvelgiant į tai, būtina atlikti keitimus KPP nuostatas pakeičiant nauju taikomu reglamentu dėl de minimis pagalbos. Detali informacija apie pakeitimus pateikta 3 priede.

K. Navickas padėkojo už pristatymą.

PRIDEDAMA:

1. 1 priedas. Komiteto narių dalyvavimas ir balsavimas, 1 lapas.
2. 2 priedas. KPP finansinio plano keitimo pagrindimas, 17 lapų.
3. 3 priedas. KPP įgyvendinimo Stebėsenos komiteto 2024 m. vasario 20 d. posėdžio medžiaga, 4 lapai.

Posėdžio pirmininkas

Kęstutis Navickas

Posėdžio sekretorė

Gintarė Bevainienė